

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Β΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2021-2022

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στη Β΄ Γυμνασίου διδάσκεται δυόμισι (2,5) περιόδους την εβδομάδα. Συνεπώς, το σύνολο των διδακτικών περιόδων ανέρχεται στις εξήντα τρεις (63) ετησίως. Η γενική κατανομή των διδακτικών περιόδων έχει, ενδεικτικά, ως εξής:

	Διδακτικές Περίοδοι
Ετήσιος διαθέσιμος διδακτικός χρόνος	48
<ul style="list-style-type: none">• Διαγνωστική αξιολόγηση• Υπό έμφαση μορφοσυντακτικά φαινόμενα: το ρήμα• Επανάληψη, Ανατροφοδότηση – (αυτό/ετερο)αξιολόγηση• Γραπτή Αξιολόγηση (τουλάχιστον μία γραπτή Αξιολόγηση ανά τετράμηνο), Τελική Εξέταση• Εργασίες τύπου Project, Διαθεματικές εργασίες κ.ά.	2 3 4 4 2
Σύνολο	63





Ο Προγραμματισμός του μαθήματος σχεδιάστηκε με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας (ΔΕ – ΔΕ) και την κλιμάκωση των κειμενικών τύπων ανά τάξη. Επισημαίνεται ότι διδάσκονται όλοι οι κειμενικοί τύποι σε κάθε τάξη, με κλιμάκωση που επιτρέπει στον/στη φιλόλογο να εμβαθύνει σε συγκεκριμένο κειμενικό τύπο και να τον διδάξει σε όλες τις πτυχές του, ώστε να αποφευχθεί η επιπεδοποίηση και η άσκοπη επανάληψη. Συγκεκριμένα, στη Β΄ τάξη ο υπό έμφαση κειμενικός τύπος είναι η Αφήγηση (είδη, τεχνικές αφήγησης, ο χρόνος στην αφήγηση, οργανωτικά πρότυπα, δομή/οργάνωση αφηγηματικού λόγου, γλωσσικά στοιχεία). Για τους άλλους κειμενικούς τύπους η διδασκαλία περιορίζεται στα βασικά τους χαρακτηριστικά. Οι μαθητές/τριες πρέπει να είναι σε θέση να τους διακρίνουν μέσα από τα γνωρίσματά τους. Η προσέγγιση των κειμενικών τύπων όπως περιγράφεται πιο πάνω, γίνεται μέσα από τις Θεματικές Ενότητες (ΘΕ) των σχολικών εγχειριδίων *Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»* (ΝΕΓ) και *Τετράδιο Εργασιών ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»*.

Στον Προγραμματισμό παρουσιάζεται μια ενδεικτική αντιστοίχιση ΘΕ – κειμενικών τύπων. Για να ολοκληρώσει τη διδασκαλία των φαινομένων που αντιστοιχούν σε κάθε κειμενικό τύπο, ο/η φιλόλογος μπορεί να αξιοποιεί υλικό (θεωρία, ασκήσεις, ερωτήσεις, δραστηριότητες) από διάφορες ΘΕ (όπως προτείνεται πιο κάτω), προσαρμόζοντας το υλικό αυτό στα κείμενα της ΘΕ την οποία επεξεργάζεται. Μπορεί επίσης, να αξιοποιεί υλικό από τα αντίστοιχα Βιβλία του Εκπαιδευτικού και άλλα βιβλία αναφοράς (*Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου, Σ. Χατζησαββίδη - Α. Χατζησαββίδου – (ΓΝΕΓ)*, ακολουθώντας πάντα την

κειμενοκεντρική προσέγγιση. Οι διδακτικές περίοδοι (δ.π.) που προτείνονται είναι ενδεικτικές και ισχύουν για την πρώτη προσέγγιση του νέου προς διδασκαλία φαινομένου και σε καμιά περίπτωση δεν περιορίζουν τον/τη φιλόλογο να επισκεφθεί και εντάξει και πάλι στη διδασκαλία του δείκτες, τους οποίους έχει διαγνώσει ότι δεν έχουν κατακτήσει οι μαθητές του στο σύνολο ή ομάδες μαθητών στην τάξη του (Διαφοροποίηση διδασκαλίας - μάθησης). Τέλος, επισημαίνεται ότι πραγματικό οδοδείκτη διδασκαλίας αποτελούν οι ΔΕ – ΔΕ, τους οποίους πρέπει να ακολουθεί ο/η φιλόλογος, παράλληλα με τον Προγραμματισμό.

Σημείωση: Η διδασκαλία όλων των μορφοσυντακτικών φαινομένων είναι υποχρεωτική.

Αντιστοίχιση ενδεικτικών θεματικών ενοτήτων – υπό έμφαση Κειμενικών Τύπων – Μορφοσυντακτικών φαινομένων

<p>ΑΦΗΓΗΣΗ Ρεαλιστική (Σύγχρονη – Ιστορική)</p> <p><i>Οι μαθητές/τριες κατανοούν προφορικά/γραφτά κείμενα Αφήγησης, σε ποικίλα κειμενικά είδη, στα οποία (συν)υπάρχουν και Περιγραφή/ Επιχειρηματολογία/ Οδηγίες.</i></p> 	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ Περιγραφή στην αφήγηση (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές/τριες κατανοούν αφηγηματικά κείμενα, στα οποία υπάρχει περιγραφή και αξιολογούν τον ρόλο της Περιγραφής στην Αφήγηση.</p> 	<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Υποστήριξη συγκεκριμένης άποψης/θέσης (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές/τριες κατανοούν αφηγηματικά κείμενα, στα οποία υποστηρίζονται θέσεις/απόψεις για διάφορα θέματα.</p> 	<p>ΟΔΗΓΙΕΣ Χρηστικά – πληροφοριακά κείμενα (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές κατανοούν χρηστικά κείμενα, στα οποία δίνονται πληροφορίες/οδηγίες για ποικίλα θέματα της καθημερινής ζωής.</p> 
<p>Ενδεικτικές θεματικές ενότητες</p>			
<p>(Επιλογή 2 ή 3 από τις πιο κάτω ΘΕ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Από τον τόπο μου σ' όλη την Ελλάδα (ταξίδια, περιηγήσεις, γνωριμία με ανθρώπους, έθιμα – πολιτισμό) (1^η ΘΕ, 8 δ. π.) 2. Το σχολείο στον χρόνο (4^η ΘΕ, 6 δ. π.) 3. Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα (5^η ΘΕ, 8 δ. π.) 	<p>(Επιλογή 1 ή 2 από τις πιο κάτω ΘΕ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ζούμε με την οικογένεια (2^η ΘΕ, 8 δ. π.) 2. Φίλοι για πάντα (3^η ΘΕ, 8 δ. π.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα (8^η ΘΕ, 7 δ. π.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής (7^η ΘΕ, 8 δ. π.)

<p style="text-align: center;">ΑΦΗΓΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ρήματα: Εγκλίσεις – Συζυγίες – Διαθέσεις Μορφή, Κλίση, Λειτουργία Μεταβατικά-αμετάβαρα ρήματα, αποθετικά ρήματα (2^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σ. 74 - 99) ✓ Αντικείμενο (άμεσο, έμμεσο, σύστοιχο) - Ρήματα μονόπτωτα και δίπτωτα (4^η ΘΕ) ✓ Ενεργητική και Παθητική σύνταξη – ποιητικό αίτιο (3^η ΘΕ) ✓ Ευθύς και πλάγιος λόγος (αναγνώριση) 	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Υποκείμενο (1^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σ. 110) ✓ Παραθετικά επιθέτων, επιρρημάτων (5^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 56 - 59) ✓ Σύγκριση – α' και β' όρος της σύγκρισης ✓ Αντωνυμίες (6^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σ. 66) 	<p style="text-align: center;">ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Επιρρήματα- επιρρηματικοί προσδιορισμοί - Επιθετικοί – Κατηγορηματικοί προσδιορισμοί (ΓΝΕΓ σσ. 116 – 121, 135- 144)) ✓ Μετοχή (8^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 95 – 96) Οι μετοχές στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή Επιθετική και Επιρρηματική Μετοχή 	<p style="text-align: center;">ΟΔΗΓΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αριθμητικά (Βλέπε ΓΝΕΓ, σελ. 61κ.ε.) ✓ Ρήματα ✓ Εγκλίσεις (εμπέδωση)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σύνθεση Τρόποι Σύνθεσης Α. Με Προθέσεις της Νέας Ελληνικής και με Προθέσεις της Αρχαίας Ελληνικής Β. Με Μόρια (λόγια και λαϊκά) Γ. Με ένωση λέξεων ✓ Γραμματική ταυτότητα των λέξεων που ενώνονται και γραμματική ταυτότητα της σύνθετης λέξης, α' και β' συνθετικό σύνθετη λέξη. (3^η ΘΕ) ✓ Σημεία της Στίξης (ΓΝΕΓ σσ. 24 – 25) ✓ Συνώνυμα - Αντώνυμα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τα είδη των συνθέτων – η μορφή των συνθέτων, το συνδετικό φωνήεν, η σημασία των σύνθετων λέξεων, ο τονισμός των σύνθετων λέξεων (2^η ΘΕ) ✓ Σημεία της Στίξης (ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26) ✓ Συνώνυμα – Αντώνυμα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρασύνθετα και πολυλεκτικά σύνθετα – Γνήσια και καταχρηστική σύνθεση (8^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ.161 – 162) ✓ Σημεία της Στίξης (ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26) ✓ Συνώνυμα – Αντώνυμα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σημεία της στίξης (ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26) ✓ Συνώνυμα - Αντώνυμα

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ/ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Εκθεση): ΑΡΘΡΟ, ΟΜΙΛΙΑ

β. Παραγωγή γραπτού λόγου μέσα από δραστηριότητες, μικρές εργασίες διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου project, ενδεικτικά:

Εικονογράφηση (comic), Τουριστικός οδηγός, Βιογραφικό σημείωμα, Αίτηση, Ρεπορτάζ, Δημοσιογραφική είδηση, Πείραμα, Ενημερωτικό φυλλάδιο, Συνέντευξη για πρόσληψη, Ελεύθερη συζήτηση – Διάλογος